

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ,
ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ**

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Спеціальності: **D3 Менеджмент**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **Менеджмент**

Київ МАУП 2025

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Економічний аналіз
Шифр та назва спеціальності	D3 «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредитів / 90 годин Лекцій: Практичні заняття: Самостійна робота здобувачів:
Терміни вивчення дисципліни	V семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Залік
Сторінка дисципліни на сайті	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА. КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	
контактний телефон	
телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри	

АНОТАЦІЯ КУРСУ: Курс «Економічний аналіз» є важливим елементом підготовки студентів економічних спеціальностей, що забезпечує глибоке розуміння методів і технік аналізу економічних процесів на підприємствах і в галузях економіки. У процесі навчання студенти ознайомляться з основними

принципами економічного аналізу, вивчають методи оцінки ефективності діяльності підприємства, аналізу фінансових результатів, а також діагностики внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на діяльність економічних суб'єктів.

Курс спрямований на розвиток аналітичних навичок, необхідних для проведення оцінки економічної діяльності підприємства з використанням різноманітних інструментів і методик. Студенти навчаються здійснювати фінансовий та економічний аналіз за допомогою показників ліквідності, рентабельності, платоспроможності, ефективності використання ресурсів, а також проводити порівняльний аналіз для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Важливими аспектами курсу є вивчення взаємозв'язку між аналізом фінансових результатів і плануванням, а також застосування результатів аналізу для стратегічного та оперативного управління підприємствами. Курс передбачає виконання практичних завдань, що дозволяють застосувати теоретичні знання до реальних економічних ситуацій, і дає основу для подальшого вивчення більш спеціалізованих дисциплін в області економічного і фінансового аналізу.

Завдяки курсу студенти отримають необхідні знання і навички для аналізу економічної ситуації на різних рівнях управління, що дозволить їм ефективно діяти в умовах сучасної економіки та приймати оптимальні рішення для забезпечення стабільного розвитку підприємств.

ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ: Предметом вивчення дисципліни «Економічний аналіз» є закономірності формування, зміни та взаємозв'язку економічних показників діяльності підприємств і організацій, а також методи, способи та інструменти аналітичної оцінки їхньої господарської діяльності для обґрунтування ефективних управлінських рішень.

Дисципліна охоплює процеси збору, обробки, узагальнення й інтерпретації економічної інформації, що дозволяють встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у фінансово-господарській діяльності підприємств, виявляти резерви підвищення ефективності використання ресурсів та визначати шляхи оптимізації економічних результатів.

МЕТА КУРСУ: є формування у студентів системного мислення та практичних навичок з аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, набуття знань щодо методів оцінки економічних процесів, виявлення резервів підвищення ефективності діяльності та обґрунтування управлінських рішень на основі результатів аналітичних досліджень.

Курс спрямований на розвиток здатності здійснювати критичний аналіз економічної інформації, оцінювати стан і тенденції розвитку підприємства, формувати висновки й рекомендації для покращення фінансової стійкості, конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань в галузі методології і практики економічного аналізу, чіткого уявлення про зміст фінансово-господарської діяльності в умовах ринкової економіки, причинно-

наслідкові взаємозв'язки економічних явищ та фінансових процесів, структуру інформаційного забезпечення менеджменту; набуття навичок обґрунтування управлінських рішень з розв'язання фінансово-економічних ситуацій; оволодіння навичками організації та проведення економічного аналізу.

ПРЕРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: базові знання з дисциплін: політична економія, теорія ймовірності та математична статистика, статистика, бухгалтерський облік, оптимізаційні методи та моделі, мікроекономіка, економіка підприємства, економетрика.

ПОСТРЕКВІЗИТИ НАЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: Після опанування дисципліни «Економічний аналіз» студенти здобувають знання і навички, необхідні для вивчення таких дисциплін, як фінансовий аналіз, управлінський облік, аналіз господарської діяльності підприємств, аналіз і аудит, стратегічний аналіз і планування, бізнес-аналітика, контролінг, антикризове управління, фінансовий менеджмент, інвестиційний аналіз. Отримані компетентності також слугуватимуть основою для виконання курсових і дипломних робіт, проведення наукових досліджень та практичної діяльності у сферах бухгалтерського обліку, фінансів, аудиту і управління підприємствами.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ)

№	Назва теми	Методи навчання/методи оцінювання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. <i>Теоретико - концептуальні основи економічного аналізу</i>		Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; аналітичний метод; синтетичний метод; практичний (робота з економічними моделями, статистичними даними, графіками); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз економічних ситуацій; дискусії, дебати; мозковий штурм; ситуативне моделювання; відпрацювання навичок моделювання); кейс-метод (аналіз реальних економічних ситуацій, пошук проблем, пропозиція рішень, побудова моделей); моделювання професійної діяльності (побудова економічних моделей, прогнозування, сценарне моделювання).
Тема 1.	Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу	
Тема 2.	Метод та методичні прийоми економічного аналізу	
Тема 3.	Види аналізу та його інформаційне забезпечення	
Тема 4.	Організація й етапи економічного аналізу	
Тема 5	Історія розвитку економічного аналізу та сучасні тенденції його розвитку	Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, аналітичні завдання, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність, завдання на аналіз даних і моделей); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань; оцінювання проєктних та лабораторних робіт (моделювання економічних процесів, прогнозування).
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. <i>Методологічні основи економічного аналізу</i>		
Тема 6.	Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг	
Тема 7.	Аналіз довгострокових активів підприємства.	
Тема 8.	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	
Тема 9.	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання	
Тема 10.	Системний підхід як методологічна основа економічного аналізу в умовах ринкової економіки	
Модульна контрольна робота		
Форма контролю: залік		

ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: В Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на **поточний** та **підсумковий (семестровий)**.

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять. Його метою є систематична перевірка:

- розуміння та засвоєння теоретичних основ економічних процесів;
- умінь застосовувати знання для побудови моделей та аналізу економічних даних;
- навичок діагностики та прогнозування економічних процесів;
- використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання та обробки статистичних даних.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації з аналізу економічних процесів;
- усні доповіді з розбору економічних кейсів;

- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях та активність під час обговорень;
- участь у дискусіях, мозковому штурмі, інтерактивних формах заняття;
- аналіз економічних даних, статистичних показників, економіко-математичних моделей;
- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні та реферативні роботи);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних записок;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та матеріалів лекцій.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
 - письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат, виконання завдань на побудову моделей або обробку статистики);
 - комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки розуміння та практичних навичок);
 - презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;
 - спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
 - тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків і моделей);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарне моделювання економічних процесів).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ.

Теми	Поточний контроль знань										Підсумковий контроль		
											Модульна контрольна робота	Залік**	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20*	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій

формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «Економічний аналіз»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Економічний аналіз» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування. Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності.
Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи. Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА КУРСУ: Для успішного засвоєння курсу «Економічний аналіз» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Економічний аналіз» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основна:

1. Антонюк О.П. Економічний аналіз: посіб. Київ: «Ліра-К», 2016. 320 с.
2. Воронко О.С. Економічний аналіз: навч посіб. Київ: «Ліра-К», 2016. 280 с.
3. Мошенський С.З. Економічний аналіз: Підручник / С.З. Мошенський, О.В. Олійник / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2015. – 704 с.
4. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. - 2-ге вид., виправлене і доповнене / Г.В. Савицька - Київ: «Знання», 2015. - 662 с. - 966- 346-043-1
5. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навчально-методичний посібник для сам. вивч. дисципліни. – К.: КНЕУ, 2015. – 263 с.
6. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: теорія і практика: підручник. - 2-ге, перероб. і доп. / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. - Львів: Магнолія 2006, 2016. - 440 с.
7. Економіка будівельного підприємства: підручник /авт. кол.: Т.О. Окландер. І.А. Педько, О.Л. Камбур [та ін.].-К.: Центр учбової літератури.2018. - 363 с.
8. Економічний аналіз: // Болюх М.А., Бурчевський В.З., Горбатюк М.І.; За ред. НАНУ, проф. Чумаченка М.Г.– К.:КНЕУ, 2001-540с.
9. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. – К.: Знання,2011. – 630 с.
10. Мулик Т.О. Аналіз господарської діяльності - Навчальний посібник. – Київ, Центр учбової літератури, 2017. — 288 с.

Додаткова:

1. Аналіз господарської діяльності [текст]: навч. посібник / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 384 с.
2. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз господарської діяльності: підручник/ І.М. Парасій-Вергуненко / за ред. Л.М. Кіндрацької. – К.: КНЕУ, 2016.- 629 с.
3. Лазаришина, І.Д. Економічний аналіз: історія та тенденції розвитку. - Рівне: УДУВГП, 2002. – 182 с.
4. Гадзевич, О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2007. - 180с.
5. Мельник В.М. Основи економічного аналізу: Короткий теоретико-методологічний курс. - К.: «Кондор», 2008. – 128 с.
6. Головка, В.І. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз і безпека: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літ., 2006. – 446 с.
7. Буценко І.М. Міжнародний економічний аналіз: практикум: навч.посіб. / І.М. Буценко, Ю.В. Ілясова, О.В. Кутняк. – Сімф.: Салта, 2013. – 255 с.
8. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Навчальний посібник. - Львів: Новий світ 2000, 2004. – 344 с.
9. Попович, П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. - Тернопіль: «Економічна думка», 2004. – 416 с.
10. Теорія економічного аналізу: Опорний конспект лекцій / авт.: Є.В. Мних, А.Д. Бутко. – К.: КНТЕУ, 2010. – 80 с.
11. Черниш С.С. Економічний аналіз. - К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 256 с.

Інформаційні ресурси:

Бібліотека Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua>
Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка НТУ «КПІ»
<http://www.libreri.ntu-kpi.kiev.ua>
Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua>
Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua>
Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал <http://www.dtkr.com.ua>
Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна газета
<http://www.vobu.com.ua/>
Податки та бухгалтерський облік. Інформаційно-аналітична газета
<http://www.nibu.factor.ua/>
Аудиторська Палата України <http://www.apu.com.ua>
Аудитор України <http://www.auditorukr.com.ua/journal/>
Фінанси України <http://finukr.org.ua/>
Фінансовий контроль <https://fincontrol.com.ua/journal.php>